

IMPRESSZUM

Kiadja:	Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8. Dr. Tóth Tamás bv. vezérőrnagy, bv. tanácsos, országos parancsnok
A kiadvány megjelenéséért felelős vezető:	Dr. Csató Kornélia bv. ezredes, bv. főtanácsos hivatalvezető, BvOP Hivatal
Főszerkesztő:	Várkonyi Zsolt Kristóf főosztályvezető BvOP Hivatal, Stratégiai, Elemzési és Tervezési Főosztály A kézirat szerkesztése 2019. június 24-én zárult le
ISBN	978-615-81129-1-8
Nyomda és kötetset:	Duna-Mix Kft. 2600 Vác, Barabás Miklós u. 1.
Felelős vezető:	Szakolczai Lóránt bv. ezredes, ügyvezető
Kötésterv, tipográfia és tördelés:	Cserépy László

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS

AZ IGAZSÁG VÉDELMEBEN

TANULMÁNYKÖTET
2019

TARTALOM

- 6 | **KÖSZÖNŐ**
Tóth Tamás
- 9 | **ÜGYÉSZI KONTROLL A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS
TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ERETTÉRE**
Polt Péter – Lajtár Zoltán
- 27 | **KÖZÖSEN A HAZA SZOLGÁLATÁBAN**
Korom Ferenc
- 43 | **KÖZÖS MÚLT, JELEN ÉS JÖVŐ:
GONDOLATOK A FENNTARTÁS ÉS A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI
SZERVEZET EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL**
Balogh János
- 61 | **EGYÜTTMŰKÖDÉS MAGYARORSZÁG SZOLGÁLATÁBAN
A BIZTONSÁG ÉRTÉKÉNEK ERETTÉRE**
Góra Zoltán
- 75 | **A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS FEJLŐDÉSI PÁLYÁJÁNAK
ÚJ ELEMEI ÉS EREDMÉNYEI**
Tóth Tamás
- 93 | **„A HAZA MINDEN ELŐTT!” – MAGYARORSZÁG SZOLGÁLATÁBAN**
Szabó Hedvig

- 107 | **KÜLFÖLDIEK RENDÉSZETE ÉS A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS**
Végh Zsuzsanna
- 117 | **ALKOTMÁNYOS ÉRTÉKEINK ÉS A NEMZETI ÉRDEKEINK
VÉDELME A XXI. SZÁZADBAN**
Kiss Zoltán – Urbán Attila
- 129 | **KÖZÖS FELADAT ÉS KÖZÖS CÉL**
Bolcsik Zoltán – Vágó Zoltán
- 145 | **ÜNNEPI HÉTKÖZNAPOK – A FOGLYUL EJTETT VALÓSÁG**
Takács Tibor – Cielezsky Péter
- 159 | **VÉDŐSZENTEK OLTALMÁBAN**
Hatala József
- 169 | **ÖRÖMHÍR A RÁCSOK MÖGÖTT**
Székely János
- 177 | **KRISZTUS NYOMÁBAN AZ ELÍTÉLTEK KÖZÖTT**
Kiss-Rigó László
- 191 | **MIKOR ÉR VÉGET AZ ÉLETFOGYTIG TARTÓ
SZABADSÁGVESZTÉS?**
Kónya István
- 215 | **ELMÉLKEDÉS A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI JOG
JELENTŐSÉGÉRŐL**
Vókó György
- 227 | **A BITÓFÁK UTÁN**
Korinek László

241 | **TUDOMÁNY ÉS SZAKMAISÁG**
Mezey Barna

257 | **A PÁRTFOGÁS RÖVID FEJLŐDÉSTÖRTÉNETE**
Velez Edit

275 | **A TANULMÁNYKÖTET
SZERZŐI**

ÜNNEPI HÉTKÖZNAPOK – A FOGLYUL EJTETT VALÓSÁG

Takács Tibor – Cielezsky Péter

A Millenniumi Emlékkönyvvvel a büntetés-végrehajtás vezetése kíván – a közösség egészét képviselve – fejet hajtani a börtönőrök védőszentje, Nikomédiai Szent Adorján előtt. A rendvédelmi szervek köréből a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ pedig e vértanú előtti tiszteletadással és az Emlékkönyv jelen fejezetének megírásával erősíti meg a patronált szervezet iránti megbecsülését.

A főhajtás Nikomédiai Szent Adorjánt illeti, de elismerésünk e mellett az emlékezőnek is szól. A valóságból formálódó legendát ápolva e szervezet mind több értéket közvetítve gyarapodik és teljesíti be társadalmi, közösségi feladatait. Elkötelezettségének mélységét jelzi, hogy törekvéseinek eszmei forrását a közös emberi tudat rejtélyes rétegeiből, a mítoszok világából eredezteti.

Nem kétséges számunkra, hogy a rendvédelmi szervek köréből a szükségesség, hasznosság és elfogadottság tekintetében a legnagyobb ellentmondások a büntetés-végrehajtás területén érhetők tetten, és éppen ebből adódóan elismerésünk irányukba különleges – még a kisebb, de nagy nehézségek árán kiharcolt sikereik láttán is.

Különösen akkor, amikor eredményeik oly látványosak, mint az elmúlt időszakban. A szervezet a Millenniumra joggal öltöztetheti ünneplőbe lelkét. Megújult virtuális megjelenését a Magyar Marketing Szövetség az Év Honlapja Minőség Díjjal ismerte el.

Ez a változás ugyanakkor üzenetet is közvetít, nevezetesen annak kifejezését, hogy a büntetés-végrehajtás szervezete és vezetése elkötelezetten vizsgálja társadalmi beágyazottságának mértékét, feladatai megvalósításának korszerű lehetőségeit és kész mindazon nehézségekkel szembenézni, amelyeket a társadalmi közös tudat vagy tudatlanság kifejeződéseként tekinthetünk.

Bevezető

Az egykori praetoriánus passiója személyes tragédia, amely egy olyan korhoz láncolja megtört életét, amelyben a hit nem lehetett szabad meggyőződés, csakis hatalom kérdése, és amelyben ez a felsőbbtség a megkövetelt, elvárt rend kötelmeként az egy igaz út hamis képét festette vérrel a zárkák falaira.

A vértanú hittételét megelőző belső vívódásainak visszhangja ma is hallható. A büntetés-végrehajtási intézetekben mindenki – tudva vagy tudatlanul – újraéli e mítosz keletkezését, a belső vívódással telített ember ébredésének lehetőségével. E vajúdás hangjait a börtönök faláról veri vissza a hosszúra nyúlt történelmi emlékezés az egymásba fonódó emberi sorsokból és tragédiákból építkezve, újraélve és újrateremtve az emberiség megoldatlan morális dilemmáit. Ahogy egy utazó tévelyeg járatan utakon, úgy éljük újra modernebb világunkban a gonoszság és a jóság küzdelmének mítoszáat az emberi, nagyon is emberi cselekedetekben – vajon ki tudja, milyen kifürkészhetetlen isteni akarattól vezérelve.

Ez az a szellemi közeg, amelyből az igazságszolgáltatás rideg feladatai kinőnek. Száraz valóságuk szinte nem is emlékeztet arra a múltra, amelyet a történelmi környezet sokfélesége által meghatározott feladványok és megoldások szegélyeznek.

Az emlékezés a mítoszra tehát egyúttal felismeréssé formálódhat, olyan felismeréssé, amely a büntetés-végrehajtás valódi küldetésének beteljesítéséhez hi-

vatott utat mutatni a jelenben. E küldetés nagyon nehéz teher, embert próbáló kihívásokkal és történelmi tévutakkal telt.

A büntetés-végrehajtás valóságában hosszú évszázadokon keresztül a *homme moyen*¹ alighanem csak azt a társadalmi terhet látta, amelyről Quetelet mondata juthat eszünkbe:

„...van egy költségvetés, amelyet az emberek félelmetes szabályossággal tartanak be, ez a börtönök, gályarabság és a vérpadok költségvetése...”²

Van valami kényszerűen és kényelmetlenül lemondó ebben a gondolatban. Valami olyan felismerés, amelynek árnyéka évszázadokon át, már Quetelet szerinti megfogalmazását megelőzően is eleve kudarcra ítélte azokat a próbálkozásokat, amelyek fókuszában az emberi természet változó jellegét érintő vizsgálódás állt.

Collingwood filozófiájában ez úgy fogalmazódik meg, hogy *„Az emberi természet állandóságának feltételezése lehetetlenné tette, hogy elgondolják magának az emberi természetnek a történetét, hiszen ez az elgondolás az emberi természetet nem állandónak, hanem változónak tekintené. A 18. század egyetemes történetírásra, az ember történelmére vágyott, de az ember valódi történetének arról kellene szólnia, hogyan vált az ember azzá, ami. És ez annyit jelentene, hogy az emberi természetet, a 18. századi Európában ténylegesen létező emberi természetet egy történelmi folyamat termékeként fogják fel, nem pedig – mint tették – minden ilyen folyamat változatlan előfeltételeként.”³*

A XIX. század második felét megelőzően, a klasszikus büntetőjogi iskola indeterminista felfogásában a felelősség kérdésében egyértelműen a tett-felelősség elve dominált, amelyből adódóan szinte teljes érzéketlenség, érdektelenség mutatkozott a bűnözés okainak megismerése – így az emberi motívumok – tekintetében. A bűnt erkölcsi felelősséggként értelmezték, a bűncselekményt nem társadalmi jelenséggként, hanem jogi fogalomként kezelték.

Természetszerűleg ez eleve meghatározta a büntetés-végrehajtás korabeli céljait és feladatát. Nem túlzás talán az az állítás, hogy a történelmi múlt – e ponton – érzéketlenebb volt az emberi történet alakulása tekintetében, és könnyedebben ítélték meg javíthatatlannak mondott emberi sorsokon és mutatták a végzethez vezető utat – megoldásként.

Abban a korban azonban, amikor a társadalmi jelenségek vizsgálatának megközelítésére a pozitivista tudomány a természettudományos módszertan készletrendszerét kívánta igénybe venni, nem lehet meglepő ez a szemlélet.

A XIX. század második felében megjelenő újabb büntetőjogi iskolák közös jellemzője volt ugyanis, hogy felfogásukban a bűnözés okainak vizsgálata került előtérbe. A kriminál-antropológiai iskola képviselőjeként Cesare Lombroso (1835-1909) – az elítélt személyek körében végzett kutatásai eredményeként – arra az álláspontra jutott, hogy a kriminalitás öröklött tulajdonság, és ennek antropológiai ismérvei alapján meghatározható a „született bűnöző”. A kriminál-szociológiai irányzat ennek éppen ellenkezőjét vallotta, számukra a bűnözés okai a társadalmakban vannak, az egyént a környezet formálja bűnözővé. A francia szociológiai (milieu) iskola egyébiránt éppen Guerry és Quetelet munkásságát kívánta továbbfejleszteni.

Enrico Ferri meglátásaiban már a két „reformiskola” nézetei együttesen jelennek meg, amikor a bűnözéshez vezető okok csoportosításakor megkülönböztet fizikai tényezőket (klíma, évszak stb.), antropológiai tényezőket (anatómiai, fiziológiai, lélektani) és társadalmi tényezőket (vagyon, munkaviszony stb.).⁴

Alexander von Oettingen (1827-1905) Ferrihez hasonlóan három csoportba sorolta a bűnözés okait, természeti tényezőket, társadalmi tényezőket és az egyéni tényezőket elkülönítve. Nála az egyéni tényezők a Ferri által jelzett antropológiai tényezőknél bővebbek, felölelik az egyén korát, nemét, születési származását, egészségét, betegségét, képzettségét, hivatását is.

A XIX. század végén a Franz von Liszt (1851-1919) és Van Hamel nevéhez köthető irányzat, az ún. közvetítő vagy bioszociológiai iskola szemlélete az elkövetői oldalról megkülönbözteti az első ízben bűncselekményt elkövetőket és a visszaesőket. A hatalmi beavatkozás tekintetében az előbbinél a klasszikus iskola tett-felelőség elvének érvényesítését, míg az utóbbinál már az elkövető személyiségének vizsgálatára alapozott intézkedések kidolgozását szorgalmazza, egyúttal ez az iskola már felveti a fiatalok bűnözésével összefüggő külön szabályozás kérdését is (speciálprevenció). A második világháborút követően kialakuló ún. neoklasszikus iskola pedig már egyértelműen a bűncselekmények elkövetésének megelőzése (speciálprevenció) és az elkövetők társadalmi környezetbe történő visszavezetésének szüksége (rehabilitációja) mellett foglal állást.

A büntetőjogi iskolák felfogásában közel másfél évszázad alatt tapasztalható változás legfontosabb eredményének az tekinthető, hogy az a priori erkölcsi világrend meglétét feltételező tett-felelőség elvétől – amelyben az egyénnek és a társadalmi környezet hatásának nem jutott szerep – eljutott a bűnözés tényleges okainak feltárására irányuló kutatásokig.

Túl azon tehát, hogy esetenként meglehetősen szélsőséges nézetek kialakulásához vezettek ezek az útkeresések (példának okáért Lombroso-nak a született bűnözőről alkotott elképzelése), végezetül az emberi természet jobb megismerését is célozták, és e körben a társadalmi jelenségek adekvátabb felismeréséhez vezettek.

Ez az eszmélés teremtette meg a modernnek nevezett, emberarcú társadalom kialakulásának talapzatát.

A büntetés-végrehajtás szempontjából a fenti okfejtés nem hiábavaló, mert a korabeli kutatások, amelyek előkészítették e szellemtörténeti formálódást, a börtönökben végzett kutatásokra támaszkodnak, a börtönügyi statisztikák adatainak értelmezéséből is fakadtak.

A XVIII-XIX. század elején több európai országban (például Poroszország, Anglia, Osztrák-Magyar Monarchia) található kriminálstatisztikai adatok, azonban összefoglalóan azt lehet megállapítani, hogy a korabeli igazságügyi statisztika adatgyűjtése rendszertelen volt, és elsősorban a bírósági és börtönügyi adatokat tartalmazta, egyre bővülő adatkörrel.

Franciaországban – mint a merkantilista gazdaságpolitikával párosuló abszolutista berendezkedés legtisztább formáját mutató államban⁵ – a rendszeres és meghatározott adatok folyamatos gyűjtésén alapuló statisztikai tevékenység eredménye volt, hogy 1827-től a francia igazságügy miniszter éves jelentést adott közre a bíróságok tevékenységéről, amelyben az elítéltek vonatkozásában számos adat csoportosítása vált lehetővé (személyi, demográfiai viszonyok, az elkövetett bűntett stb. alapján).

E hosszabbra nyúlt történelmi kitekintést a Tisztelt Olvasó tekintse nietzschei értelemben vett szükségszerűségnek:

„Bizonyos, hogy szükségünk van a történelemre, de másként van rá szükségünk, mint a tudás kertjében tébláboló, elkényeztetett naplopónak, nézzen le bármily előkelően is a mi otromba és bájtalan szükségleteinkre és nyomorúságunkra. Vagyis az élethez és a tethoz van rá szükségünk, nem pedig az élettől és a tettől való kényelmes elforduláshoz, még kevésbé az önző élet és a gyáva és gonosz tett megszépítéséhez. Amennyire az életnek szolgál a történelem, csak annyira akarunk neki szolgálni mi...”⁶

Nem haszontalan tehát ilyen távlatokból tekinteni a büntetés-végrehajtás mindennapjait és jelenét. Talán korszerű kihívásai éppen ezekből a fent kifejtett szellemi formálódásból bontakoztak ki. Hiszen azok a célok, amelyek a szervezet mindennapjait meghatározzák a jelenben, egyrészt az emberi természet alaposabb ismeretére támaszkodnak, másrészt pedig a priori feltételezik az emberi természet jóságra való hajlandóságát, a bűnök bocsánatát, és mindazon hitbéli-

nek tekintett tételeket, amelyek végső soron a zsidó-keresztény értékrend szerinti felfogásból vezethetők le, és mindennapjaink valóságába ágyazottak.

Ennek a változásnak köszönhető az, hogy a büntetés-végrehajtás társadalmi elfogadottságát megteremteni nem oly könnyű feladat, és a kormányzati akaraton túl rendkívüli és folyamatos erőfeszítéseket kíván a szervezettől, és hatékony kommunikációt követel a közgondolkodást feszítő állandó és kritikus toposzok, dilemmák miatt.

Szervezetek közötti relációban ilyen jellegű – az elfogadás kérdését érintő – kitettség nincs. Törvényi szabályozásunk egyértelműen és világosan meghatározza azokat a területeket, ahol az együttműködés lehetősége kötelezettséggé válik. Tematikusan e területek a súlyos és szervezett bűnözés elleni fellépés, a radikalizáció minden megnyilvánulása, a terrorizmus és extrémizmus, valamint a nemzetbiztonsági kockázat lehetőségét rejtő jelenségekkel összefüggő adatok, információk megosztása. Ez utóbbi információ-megosztás okán ugyanakkor a büntetés-végrehajtással való kapcsolat egyúttal az érintett további együttműködőkkel való kapcsolattartás terepévé is válik, hiszen e tekintetben a büntetés-végrehajtás – feladataiból adódóan – egy sajátos lenyomatával „dolgozik”, és eszenciája mindezen jelenségek manifesztálódásának. Ebből adódik, hogy az együttműködés folyamatos fejlesztése és színvonalának megtartása Magyarország biztonsága szavatolásának egyik igen fontos feltétele.

Természetesen a partneri viszony a folyamatosan változó körülmények között új kihívásokat is teremt, amelyekre szervezeteinknek időszerűen kell reagálni. A büntetés-végrehajtás szervezeti, szemléleti korszerűsítése és megreformálása mellett az elmúlt évtizedben jelentős változás állt be a tágabb értelemben értett, rendészeti feladatot ellátó szervek közötti információáramlás szervezeti támogatása területén, melynek egyes fontosabb állomásairól érdemes e körben említést tenni.

A Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ

A Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ – a terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi LXIX. törvénnyel módosított – a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) alapján új nemzetbiztonsági szolgálatként 2016. július 17-én kezdte meg működését.

A megalakulása óta eltelt szűk három év tapasztalatai több okból meghatározónak tekinthetők. Egyrészt megfelelő alapot teremtenek ahhoz, hogy óvatos értékeléssel tekinthessünk e fiatal szervezet mindennapi tevékenységére. Ennek egyik aspektusaként „Az összadatforrású elemzések szervezeti keretei” címmel megjelent⁷ publikációban azokra a nehézségekre igyekeztünk rávilágítani, amelyek a fúziós központtal történő együttműködést nehezítik.

E bemutatás célja ugyanakkor az, hogy a szervezet történetének áttekintésével áttetszőbben rajzolódhassanak ki azok a kölcsönös együttműködés lehetőségét rejtő kapcsolódási felületek, amelyek kibontása a két szervezet jövőbeli eredményes együttműködésének biztosítékaként szolgálhatnak.

A fúziós központ intézményi hátterének evolúciója tekintetében annyit érdemes megjegyezni, hogy a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ (a továbbiakban: SZBKK) létrehozásáról – és 2001. január 1-jei működésének megindításáról – a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központról szóló 2000. évi CXXVI. törvény rendelkezett. A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okirata szerint feladata „a szervezett bűnözés megelőzésének, megszakításának, felderítésének elősegítése céljából a szervezett bűnözés elleni fellépés céljából feldolgozott adatok gyűjtésének, felhasználásának és ellenőrzésének koordinációja”.⁸

Az SZBKK közel egy évtizedes működésének tapasztalatai – valamint a megváltozott biztonsági és rendészeti kihívások – szükségessé tették a fúziós központi működés feltételeinek és feladatrendszerének jelentősebb kibővítését.

Egyes feladatok végrehajtásának biztosítására 2014. december 15-én a Belügyminisztériumon belül létrejött a Rendészeti Információs Iroda. Ezt követte 2015. április 1-jén az utasadat-információs egység (HU-PIU), majd 2015. november 16-án az azt támogató nyíltforrású információszerző egység (OSINT) létrehozása az SZBKK keretein belül.

A Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ (a továbbiakban: TIBEK) 2016. július 17-én a jogelőd SZBKK talaján, a HU-PIU, az OSINT és a REINFO integrációjával valósult meg.

Az együttműködés szerepe

A TIBEK feladatainak törvényes, szakszerű, időszerű és eredményes ellátása lényegében az információfúziós tevékenysége színvonalának minőségétől függ. E tekintetben a törvényben felsorolt együttműködő szervekhez – így a büntetés-végrehajtás szervezetéhez is – szoros szálak kötik. Az együttműködés fontosságát nem lehet elégszer és eléggé intenzíven hangsúlyozni.

Az elmúlt közel két évtizedben az amerikai és európai közgondolkodás a biztonság megítélésében átformálódott, súlypontjai megváltoztak. A Világkereskedelmi Központ, és más amerikai, majd európai célpontok ellen 2001-től végrehajtott terrortámadások fokozatosan áttörték az érintett kontinensek sebezhetetlenségéről alkotott sztereotip elképzeléseket. A tágabb értelemben értett rendészeti közösség számára a hannibáli vízió, miszerint Rómát Itáliában kell legyőzni, minden eddiginél valóságosabbá és rémisztőbbé vált.

„Eddig az ellenségeink a Közel-Keleten vagy Afrikában csaptak le ránk, ám most már az országhatárainkon belül is megjelentek. Ha van tanulsága e szörnyűségnek, az annyi, hogy kormányzati szinten többé nem lehet mondvacsínált indokokra hivatkozva nem komolyan venni az olyan eseteket, amilyen a Khobar-tornyok elleni merénylet, az afrikai követségeink vagy az USS Cole cirkáló elleni támadás volt.”⁹

A terrorizmus az amerikai és európai kontinensen is belpolitikai kérdéssé formálódott. Az új biztonsági kihívásra sokféle válasz született, szervezetileg az egyik legfontosabb a fúziós központok és mechanizmusok létrejötte, illetőleg az információfúziós feladatok és státuszok jelentős bővítése – vagy az ilyen irányú változtatások szükségességének felismerése – lett. Az együttműködés kapcsán – 9/11 utólagos értékelésével kapcsolatban – Kozma Tibor megjegyzi, hogy:

„Általános volt a felismerés, hogy a „civil biztonsági szektorba” sorolható szervezetek közötti együttműködés, információcsere, információáramlás és a centralizált irányítás hiányaira, illetve súlyos visszasságaira kormányzati szinten kell megoldást találni. Az a döntés született, hogy egységesített, központi irányítás alá kell vonni az érintett biztonsági szektorba tartozó önálló szervezeti egységeket. A felismerés újdonsága az, hogy a taktikai, műveleti és stratégiai szinten tapasztalt hiányosságokra komplex stratégiai elgondolás mentén született válasz.”¹⁰

A megállapítás igazságához nem fér kétség. Leegyszerűsítve: az együttműködés hiányában a túlon túl szétagolt rendészeti szektor végül egyéni érdekviszonyai mentén áldozhatja fel éppen azt a célt, amelynek garantálására létrehozták, a biztonságot. És ezt a magyarországi rendészeti közösség sem engedi meg magának. Ahogy a Jó Állam jelentés is kifejezi:

„A biztonságérzet az emberek és az üzleti, civil szektor szereplőinek legalapvetőbb igénye. A biztonság – és vele együtt a biztonságérzet – megteremtése a jó állam egyik legfontosabb feladata, a kormányzat fele megnyilvánuló bizalom feltétele.”¹¹...a köz-

jó absztrakt normarendszerének érvényesítése érdekében az államnak kell értéktelítő és értékvédő szerepet vállalnia a politikai, gazdasági és társadalmi változások folyamatában. Ezt a paradigmaváltást fejezi ki a Jó Állam fogalma, amely a közjó és a közszolgálati etika normáira támaszkodva szorosan összekapcsolódik a jó kormányzás és a jó közigazgatás fogalmával.”¹²

Az ideálisnak tekinthető rendvédelemben a szervezeti keretek biztosítása és biztonsága, a működési modell célszerűsége és rugalmassága, és az elhivatottságon alapuló felelősségérzet az együttműködő munkatársakban egyaránt jelen van. Ehhez pedig támogató környezet szükséges, és egy paradigmaváltás a rendészeten, olyan példák szerint, amelyeket a büntetés-végrehajtás is ad.

Szervezeti szintre lebontva tehát – egy fúziós központ tevékenységére és együttműködésére fókuszálva – azt lehet mondani, hogy ott, ahol a kölcsönös bizalmon alapuló összadatforrású szemlélet nem teljesezhet ki, a központ szerepe kiüresedik, ahol pedig feltételei biztosítottak, katalizálja valamennyi érintett szervezet működését.

Az együttműködés területeit érintő szemléletváltás pedig egy paradigmaváltás lehetőségét hordozza, amely a rendészeti tevékenység hatékonyságát jelentős mértékben növelheti.

Szervezeteink számára az ilyen irányú együttműködés területei adóttak, és szolgálatainkat kötelezik az Alaptörvényben megfogalmazottak. Ahogy országunk rendjét a nemzet együttműködésére kell alapoznunk, úgy a biztonság megteremtésében a szervezeteink közötti magas szintű együttműködés fenntartására kell fókuszálnunk.

Összegző gondolatok

Ahogy korábban megfogalmaztuk, a büntetés-végrehajtás szervezete és vezetése elkötelezetten vizsgálja társadalmi beágyazottságának mértékét, feladatai megvalósításának korszerű lehetőségeit és kész mindazon nehézségekkel szembenézni, amelyeket a társadalmi közös tudat vagy tudatlanság kifejeződéseként tekinthetünk.

A teljesség igénye nélkül szembeötlő az a hosszú távú stratégiai koncepció megvalósításának irányába mutató eredmény, amelyet a szervezet példának okáért toborzási tevékenységével, a teljes körű foglalkoztatás fenntartásával, a férőhelybővítés terén végzett tevékenységével, a fogvatartás biztonságát támogató innovatív megoldások alkalmazásával, gazdasági társaságain keresztül a munkáltatói súlyának erősödésével, a fogvatartottak és személyi állományának képzésével, a szabadulást követő munkaerőpiaci reintegráció elősegítésével, valamint a visszaesési arányszámok csökkentése irányába mutató törekvéseivel elért a közelmúltban.

Elismerést érdemel mindazon odaadás is, amellyel a történelmi emlékezet formavilágába helyezte a valóság külső szemlélője számára csak a magas falak, dróthálók és őrtornyok által határolt – sokszor elutasítással és elfordulással érintett – világként megjelenő párhuzamos életteret biztosító Büntetés-végrehajtási Szervezetet, stílust teremtve társadalmi szerepvállalása kifejeződésének.

Meggyőződésünk egyúttal, hogy az erőfeszítések nagymértékben hozzájárulnak a Jó Állam Jelentés Biztonság és bizalom a kormányzatban, a Közösségi jólét és a Hatékony közigazgatás hatásterületek egyes dimenzióit érintő skálán jelzett erősödéshez és az optimista várakozásokhoz.

LÁBJEGYZETEK

- 1** Az „átlagember”
- 2** A. Quetelet: *Phisique social ou Essai sur le développement des facultés de l'homme*, Párizs 1869, I. kötet, 96-97. o.
- 3** Robin G. Collingwood: *A történelem eszméje*, Gondolat 1987, 137. o.
- 4** Balázs József: *A bűnügyi statisztika elméletének első felmerülése és kialakulása a statisztikai tudományban*, Szeged 1968, *Acta Juridica et Politica*, 17-18. o.
- 5** Szaniszló Krisztián: *A modern állam kialakulása*, in: *Polgári Szemle*, 2010. augusztus, 6. évfolyam 4. szám
- 6** Friedrich Nietzsche: *A történelem hasznáról és káráról*, Atlantisz 2004., 95-96. o.
- 7** Cieleuszky Péter: *Az összedatforrású elemzések szervezeti keretei*. In: *Szakmai Szemle* (2003-) – XVI. évfolyam 4. szám 2018. december, 112-118. o. http://knbsz.gov.hu/hu/letoltes/szsz/2018_4_szam.pdf (Letöltve: 2019. 03. 13. 15. 08)
- 8** *A Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ Alapító Okirata 4. pont* http://accessibility.government.hu/download/0/78/20000/SZBKK_alap%C3%ADt%C3%B3%20okirat.pdf; (Letöltve: 2019. 04. 28. 20. 55)
- 9** Louis J. Freeh: *Az FBI főnöke voltam*, Jokerex 2005, 274. o.
- 10** Kozma Tibor: *Az amerikai Belbiztonsági Minisztérium, Védelempolitika*, 2010. október, 48. o.
- 11** Jó Állam Jelentés 2018, 11. o. (Letöltve: https://joallamjelentes.uni-nke.hu/2018_pages/pdf-serve/non-compress/web_PDF_JAJ_2018.pdf; 2019.06.25. 13. 08)
- 12** Jó Állam Jelentés 2018, 6. o.; https://joallamjelentes.uni-nke.hu/2018_pages/pdf-serve/non-compress/web_PDF_JAJ_2018.pdf; (Letöltve: 2019.06.25. 13. 08)

FELHASZNÁLT IRODALOM

- ” Balázs József: *A bűnügyi statisztika elméletének első felmerülése és kialakulása a statisztikai tudományban*, Szeged 1968, *Acta Juridica et Politica*
- ” Cieleuszky Péter: *A bűnözés mérésének tényleges lehetőségei és korlátai*, Belügyminisztérium 2013.

- ” Collingwood, Robin George: A történelem eszméje, Gondolat 1987.
- ” Déri Pál – Budai Attila: Korszerű bűnüldözés, Budapest 1991.
- ” Eliade, Mircea: Az örök visszatérés mítosza, Európa 1993.
- ” Finszter Géza: A rendészet elmélete, Bookline 2003.
- ” Finszter Géza – Sabjanics István: Biztonsági kihívások a 21. században, Dialog Campus 2017.
- ” Földes Béla: A társadalmi jelenségek vizsgálatának nehézségei, különös tekintettel a statisztikai módszerre, Statisztikai Szemle
- ” Frazer, James George: Az aranyág, Gondolat 1965.
- ” Freeh, Louis Joseph: Az FBI főnöke voltam, Jokerex 2005.
- ” Gönczöl Katalin – Kerecsi Klára – Korinek László – Lévay Miklós: Kriminológia-Szakkriminológia, Complex 2006.
- ” Jó Állam Jelentés 2018.
- ” Kozma Tibor: Az amerikai Belbiztonsági Minisztérium, Védelempolitika 2010. október
- ” Krémer Ferenc – Molnár Katalin – Szakács Gábor – Valcsicsák Imre: A rendészeti foglalkozási kultúra átalakítása – stratégiai koncepció, Rendészeti Szemle Különszám 2010. március
- ” Lőrincz József – Nagy Ferenc: Börtönügy Magyarországon, Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága 1997.
- ” Molnár Katalin: A kommunikáció szerepe a rendészeti munkában, Határrendészeti tanulmányok 2016/1.
- ” Nietzsche, Friedrich: A történelem hasznáról és káráról, Atlantisz 2004.
- ” Quételet, Lambert Adolphe Jacques: Phisique social ou Essai sur le développement des facultés de l'homme, Párizs 1869.
- ” Szakmai Szemle (2003-). – XVI. évfolyam 4. szám, 2018. december
- ” Szaniszló Krisztián: A modern állam kialakulása, in: Polgári Szemle, 2010. augusztus, 6. évfolyam 4. szám
- ” Tiba István: A hivatalos magyar bűnügyi statisztika történetének áttekintése a reformkortól, V. Statisztikatörténeti vándorulás Gödöllő, 1967.
- ” de Voragine, Jacobus: Legenda Aurea, Neumann Kht. 2004.